

Dekanat Smorgonie Kościół w Niestaniszkach został założony z fundacji Bogdana z Ponizańców w 1947 r. i początkowo był poświęcony pw. Trójcy Przenajświętszej, Najświętszej Maryi Panny, św. Michała i św. Bartłomieja Apostoła. Pierwszym plebanem ówczesny biskup wileński zatwierdził ks. Pawła z diecezji poznańskiej (obecna Polska).

W XVI w. podczas poszerzenia kalwinizmu funduszowe mienie kościoła zostało odebrane przez reformatorów, zaniedbana świątynia stała w zrujnowanym stanie. Dopiero w 1609 r. świrski pleban ks. Wojciech Kulczyński odnowił tu życie katolickie, a odbudowany w 1616 r. kościół zaliczył jako filialny do świrskiej parafii. † Uszkodzony podczas „najazdu Moskwy” kościół odbudowali w 1668 r. A w 1746 r. ówczesny proboszcz ks. Paweł Jedliński pobudował nowy kościół drewniany, odtąd Niestaniszki zostały samodzielną parafią. W 1760 r. Maksymilian i Anastazja Rozenfeldowie ufundowali przy bocznym ołtarzu Opieki Bożej ołtarz o tejże nazwie. W 1797 r. ks. Piotr Antoni Kurczewski, kanonik inflancki, znacznie rekonstruował kościół. Budynek został powiększony, wewnątrz ozdabiała 5 ołtarzy. Wówczas kościół zachował tylko tytuł Trójcy Przenajświętszej. Była to dwupoziomowa świątynia z cechami baroku i neoromantyzmu. Pionowo oszalowaną fasadę główną wieńczyły 2 czterokątne wieże-dzwonnice pod figurowymi trypoziomowymi kopułami. Wiarygodnie kościół był odnawiany w XIX w., kiedy to terytorium kościelne obniesione było ogrodzeniem z kamienia ciosowego z trójprzęsłową bramą wejściową z czerwonej cegły. Przy kościele istniały Bractwo Pięciu Ran Zbawiciela, założone w 1740 r. przez Jana Chełkowskiego, szpital i szkoła parafialna.

10 lipca 1905 r. ówczesny proboszcz ks. Kazimierz Cieżyk (1904-1911) poświęcił fundament nowego kościoła murowanego, założony w 100 sążniach od starego drewnianego kościoła, przy parafialnym cmentarzu. W 1911 r., budowa prowadzona na środki parafian, została zakończona, i 10 lipca 1912 r. ks. Kazimierz Walunas, dziekan świrski, poświęcił kościół pod nowym wezwaniem – Najświętszej Maryi Panny Dobrej Rady. Nowy kościół konsekrował w 1928 r. arcybiskup wileński Romuald Jałbrzykowski. W ten sposób powstała potężna neogotycka świątynia z czerwonej cegły zewnętrznej, dwupoziomowa, z transeptem i pięciościenną apsydą i dwiema zakrystiami. Kościół przykryty był dwuspadowym blaszanym dachem (w 2003 r. zamieniony na dachówki metalowe) ze spadami nad apsydą i dwuspadowymi dachami nad skrzydłami transeptu. Fasadę główną flankują wysokie i potężne czteropoziomowe wieże-dzwonnice, zakończone iglicami z podciętymi kątami. Osiem kolumn dzieli wnętrze świątyni na 3 nawy. Wnętrze, przykryte strzelistymi i krzyżowymi sklepieniami,

ozdabiają 3 drewniane ołtarze: główny - Najświętszej Maryi Panny Dobrej Rady (piękny przykład stylu neogotyki - dwupoziomowy, w centrum – obraz patronalny, otoczony figurami Świętych Piotra i Pawła Apostołów, na górze – figura Jezusa Miłosiernego, kompozycję wieńczą liczne pinakle i fiale różnych rozmiarów), lewy boczny św. Jerzego i prawy św. Izydora – opiekuna włościan. Ostatni ołtarz jest szczególnie ciekawy. Ozdobiony jest atrybutami wiejskiej pracy: młocarkami, kosami, grabiami itd., snopami pszenicy i nawet rzeźbionymi głowami krów. Fundatorką ołtarza św. Izydora była Matylda Buczyńska, autorem obrazu – wileński artysta Korczewski. W ołtarzu znajdują się relikwie świętego, przywiezione z Madrytu 10 lipca 1905 r. Boczne dwukolumnowe dwupoziomowe ołtarze wykonane są w stylu tzw. „klasycyzmu stanisławowskiego”, jednak nie są one jednakowe, i niewykluczone, że przeniesione z innego kościoła. Nad wejściem znajdują się chóry z organami. W maju 2004 r. z Rzymu do kościoła przywieziono obraz i relikwie bł. Augusta Czartoryskiego. W latach 1864-1919, kiedy kościół w Wiszniewie był zamknięty, do niestaniszkiej parafii dołączyła kaplica w Wygolanientach (obecnie należy do par. Wiszniewo), do początku XX w. dołączona była także kaplica w Dobrowlanach (obecnie jest to par. Świr, adiec. Mińsko-Mohylewska). Przed II wojną światową liczba parafian sięgała prawie 4000 osób. Parafia w Niestaniszkach do 1991 r. wchodziła w skład świrskiego dekanatu.

Kościół jest czynny także dzisiaj, od lat 70. XX w. ma status pomnika architektury. Terytorium kościelne obniesione jest wysokim murem, wejście główne oznaczone bramą w postaci czterech dużych ceglanych słupów.